

Congres From Global Citizen to Global Teacher #3 – vrijdag 12 oktober 2018

Programma

09.00 u.	Onthaal en koffie	
09.45 – 10.00 u.	Introductie	
10.00 – 10.45 u.	Keynote 1: Frédéric Van Leeuw	Jeugd, radicaliteit: vertrouwen of uitsluiting?
<p>De voorbije jaren hebben de golven van terrorisme de boot van onze samenleving ernstig doen schommelen. Radicalisering en geradicaliseerde jongeren hebben de angst doen toenemen. Om onze veiligheid te verhogen, hebben we het antwoord in de 'uitsluiting' van deze jongeren en in verregaand wij-zij-denken gezocht. Een sterke, verbonden samenleving biedt ook andere oplossingen. Frédéric Van Leeuw geeft hier invulling aan en daagt ons als onderwijs en welzijn uit om mee een tegenbeweging op gang te brengen.</p> <p>Federaal procureur Frédéric Van Leeuw is één van de hoogste en invloedrijkste magistraten van België. Na de eeuwwisseling behandelde hij het dossier van de Afrikaanse jeugdbendes in Brussel. Vandaag is hij vooral het gezicht van de strijd tegen georganiseerde criminaliteit en terrorisme.</p>		
10.45 – 11.00 u.	Vragen en reacties	
11.00 – 11.15 u.	Pauze	
11.15 – 12.00 u.	Keynote 2: Peter Adriaenssens	Heeft het onderwijs een antwoord voor jongeren in een wereld zonder antwoord op al wat zich aandient?
<p>Steeds minder lijken we te weten hoe we verdergaan. Tot waar gaat de autonomie van jongeren? Wat doen met de vrijheid in denken, handelen en ethiek? Wat doen als het land grenzen heeft, maar de snelheid en vrijheid van reizen en migreren die niet meer volgt? Vanzelfsprekend leven kan vandaag niet meer. Zekerheden hebben we ingeruild voor veel enerzijds, anderzijds of tegendraadsheid. In het labo van onderwijs en onze democratie moeten we gemotiveerd blijven om na te denken over modellen die het complexe omarmen, ouders houvast geven, jongeren perspectief bieden en het werk voor leerkrachten leefbaar houden.</p>		
12.00 – 12.30 u.	Afsluiting voormiddagprogramma	
12.30 – 13.30 u.	Lunch met rondetafelgesprekken	
13.30 – 13.45 u.	Verplaatsing naar Campus Oude Luikerbaan	
13.45 – 15.15 u.	Keuzeworkshops	
15.15 – 16.00 u.	Netwerkmoment	

Namiddagprogramma: overzicht workshops

>> Klik op de spreker om naar de gedetailleerde beschrijving van de workshop te gaan.

1. Christophe Busch	Wij-Zij: Polarisatie als verrijking & bedreiging
2. Kristol Driessens	Bind-Kracht in armoede. Met een krachtgerichte kijk maken we een kansenbiedend nest van onze klas.
3. Elke Plovie	Burgerschap 2.0?
4. Sandra Rosvelds	Diversiteit is het nieuwe normaal
5. Steven Van Hecke	Europa? Ja, maar welk mens- en wereldbeeld propageert de EU?
6. Nicole Vettenburg	De school, een hefboom om maatschappelijke kwetsbaarheid te verminderen
7. Stijn Dhert	Jezelf verbinden aan de wereld, vandaag & morgen
8. Katrien Van der Slycken	Karrewiet, nieuws op kindermaat
9. PEP!	Onderwijsongelijkheid bestrijden – chapter two
10. Helena Bijmens & Tobias Frenssen	Literatuurworkshop voor haters 'Het leven is meer maandagochtend dan zaterdagavond'
11. Ilse Aerden	Wat als ouders echt in de groei van hun kind geloven?
12. Myriam Wauters	Onderwijs op maat van kwetsbare mama's
13. Diane Bielen & Diane Lemmens	Onderwijsopbouwwerk en school samen aan de slag rond ouderbetrokkenheid
14. Bieze Van Wassenhove (Kleur Bekennen Brussel)	Wereldburgerschapeducatie: hoe pakken we dat aan in teamverband?
15. Michèle Dexters	This is not a game
16. Coroline van Wijngaarden (Studio Globo)	Armoede gekaderd
17. Welzijnszorg	In de buitenbaan
18. Zehra Yildirim	Via de verbondenheid met jezelf naar verbinding met de samenleving
19. Odette Geelen	Vijf kloven van armoede van binnenuit
20. Sarah Neyts	Verbinden: een schat aan vaardigheden
21. Mind Changers/vzw AIF+	Van Gaza naar Genk
22. Jessie Vos & Hilde Kuijpers	Coöperatief leren in de klas: hoe ga ik met o.a. de CLIM-methodiek van start?
24. Kleur Bekennen Limburg	Onze school wereldwijs?!
25. Kleur Bekennen Limburg	Educatief aanbod om met wereldburgerschap in de klas aan de slag te gaan
26. Mieke Creemers	Verbindend en uniek werken met differentiatie in het vooruitzicht
27. Jana Snoeks & Bert Massa	(Over)leven in Rwanda: een zelf ontwikkeld spel voor jongeren en volwassenen
28. Bert Leekens	Gelijke leerkanen dankzij een krachtige leeromgeving

Nr.	Titel en spreker	Toelichting workshop	Extra info
1.	Wij-Zij: Polarisatie als verrijking & bedreiging <i>Christophe Busch</i>	Mensen worden in een razendsnel tempo met conflicten geconfronteerd. Sociale media en politiek staan bol van polariserende uitspraken, gevoed door angst, boosheid, onwetendheid of passie. Vluchtelingen, vrijheid van meningsuiting of de verkiezing van een nieuwe president ... iedereen heeft er tegenwoordig wel een vurige mening over. Soms leidt dat tot conflicten of zelfs polarisatie. In dat geval zien we 'de ander' niet meer als een gesprekspartner, maar wel als een tegenstander, een vijand. Wij-zij-denken beschadigt. Het vreet aan de sociale stabiliteit van onze samenleving, onze steden en buurten. We hebben dan ook sterke game changers nodig als antwoord op de toenemende polarisering.	Christophe Busch is algemeen directeur van Kazerne Dossin in Mechelen. Hij is master in de criminologische wetenschappen en in de Holocaust- en genocidestudies. Momenteel finaliseert hij zijn promotieonderzoek over dadergedrag bij collectief geweld aan de Universiteit van Amsterdam en volgt hij Terrorism Studies aan de University of St. Andrews. Hij was oprichter en voorzitter van het Centrum voor Holocaust en Genocide Educatie vzw in 2007 en startte in 2015 met UFUNGU, een netwerkorganisatie van experts inzake radicalisering en polarisering.
2.	Bind-Kracht in armoede. Met een krachtgerichte kijk maken we een kansensiedend nest van onze klas <i>Kristel Driessens</i>	Bind-Kracht ontwikkelde een krachtgerichte visie op armoede en armoedebestrijding. Vanuit een focus op het leefwereldperspectief in hun onderzoek, ontdekten ze de diepe kwetsuren en krachten en kinderen en ouders in armoede. Die vertaalden ze naar handelingskaders voor hulpverleners. Kunnen deze inzichten ook voor het onderwijs iets betekenen? Wat kan een krachtgerichte basishouding in een klascontext opleveren? Samen met jullie zoeken we hoe we het krachtenmodel naar een betekenisvol kader voor het onderwijs kunnen vertalen. Een ervaringsdeskundige geeft de inzichten vlees en bloed en maakt er mee een belevend geheel van.	Kristel Driessens is coördinator van Bind-Kracht, een samenwerkingsverband van lectoren, onderzoekers en ervaringsdeskundigen in armoede. Daarnaast is ze hoofd van het Expertisecentrum Krachtgericht Sociaal Werk van de Karel de Grote-Hogeschool, en docent aan de Master Sociaal Werk van de Universiteit Antwerpen.

3. **Burgerschap 2.0?**

Elke Plovie

Burgerschap is een oud begrip. Toch zien we het vandaag overal terug opduiken: het beleid wijst op de individuele verantwoordelijkheid van de burger, burgers laten hun stem horen via diverse kanalen van participatie en in het onderwijs wordt burgerschap als vak ingevoerd.

Maar het burgerschap van vandaag is niet meer het burgerschap van de jaren 60. Hoe ziet het burgerschap 2.0 er dan uit? Op welke manier geven burgers vandaag mee vorm aan de (mondiale) samenleving? Tijdens deze workshop staan we stil bij een dynamische invulling van burgerschap. We koppelen onze eigen ervaring aan concepten uit onderzoek naar burgerschap en participatie en onderzoeken hoe we dit kunnen stimuleren vanuit het onderwijs.

Elke Plovie is coördinator van Civitaz, het Centrum voor burgerschap en participatie binnen het programma Welzijn van UC Leuven-Limburg. Ze doet onderzoek naar burgerschap, vrijwilligerswerk, participatie, burgerinitiatieven en netwerkgericht werken. Ze is ook docent in de opleiding sociaal werk van UCLL.

---

4. **Diversiteit is het nieuwe normaal**

Sandra Rosvelds

Hoewel de bevolking snel diverser wordt, zeker in de steden, weerspiegelt die diversiteit zich onvoldoende op de arbeidsmarkt. Zeker het onderwijs en de zorgsector zijn vandaag nog erg 'witte' sectoren. Nochtans is hun doelgroep - leerlingen enerzijds, patiënten/cliënten anderzijds - reeds zeer divers. Er is al veel over gezegd en geschreven, maar de vraag blijft of het werkveld klaar is om collega's met een andere culturele of religieuze achtergrond te verwelkomen en hoe we dit proces kunnen versnellen.

Met de deelnemers wordt bekeken welke rol Beweging.net hierin kan spelen en welke rol zij zelf kunnen opnemen.

Sandra Rosvelds is hoofd van de studiedienst van Beweging.net, een netwerk van 11 organisaties uit het christelijke middenveld (ACV, CM, Familiehulp, Internationaal Comité, Femma, Kwb, Okra, Pasar, Wereldsolidariteit, KAJ en Samana) die samen aan een sociale, duurzame en participatieve samenleving werken. Ze werken beleidsvoorstellen uit, die ze via de politiek trachten te realiseren, ze schakelen vrijwilligers in om concrete initiatieven gestalte te geven, ze organiseren vorming en ze geven het blad Visie uit. Via de methode Zien – Oordelen – Handelen gaan ze aan de slag en pakken ze de problemen in de samenleving aan (bv. discriminatie in onderwijs en in de zorg).

-
5. **Europa? Ja, maar welk mens- en wereldbeeld propageert de EU?**
Steven Van Hecke
- Europese integratie is een langzaam en moeizaam proces, dat weten we. We zijn er ons echter veel meer van bewust dat een dergelijke eenmaking nooit neutraal kan zijn. Subtiel propageren de instellingen van de EU een bepaald mens- en wereldbeeld, bijvoorbeeld de rol van het onderwijs in onze hedendaagse samenleving en economie. Steven Van Hecke legt in verschillende domeinen de onderliggende assumpties van het Europese integratieproces voor jou bloot.
- Steven Van Hecke is hoofddocent vergelijkende en Europese politiek aan de KU Leuven. Hij is ook voorzitter van de werkgroep Futuring Europe van de KU Leuven. Hij treedt regelmatig op in de media om commentaar te geven op actuele gebeurtenissen in de EU.
-
6. **De school, een hefboom om maatschappelijke kwetsbaarheid te verminderen**
Nicole Vettenburg
- De begrippen 'gelijke onderwijskansen' en 'omgaan met diversiteit' lijken in het onderwijs ingeburgerd. Toch hebben niet alle leerlingen gelijke kansen. Waar komt de ongelijkheid vandaan? Hoe is ze te verklaren? Wat kunnen wij er als school aan veranderen?
- Op deze vragen zoeken we in deze interactieve workshop een antwoord. 'Maatschappelijke kwetsbaarheid' vormt hierbij een sleutelbegrip. Het begrijpen van de cultuur van de leerling, niet discrimineren, positief stimuleren en het verstevigen van de sociale binding staan in dit model centraal. Het theoretisch kader van maatschappelijke kwetsbaarheid biedt handvaten om gelijke kansen in de klas en op school te verhogen en om beter om te gaan met probleemgedrag. Het geheel wordt gestoffeerd met tal van praktijkvoorbeelden.
- Nicole Vettenburg is doctor in de criminologische wetenschappen en sinds 2012 op emeritaat. Tot 2012 was zij docent aan de Vakgroep Sociaal Werk en Sociale Pedagogiek (UGent). Tussen 1978 en 2002 werkte zij als onderzoeker binnen de Onderzoeksgroep Jeugdcriminologie (KU Leuven). Daarnaast coördineert zij de vzw Majong (Maatschappij- en Jongerenproblemen) en verzorgt zij de eindredactie van het tijdschrift Welwijs (wisselwerking welzijnswerk en wonderwijs). In haar onderzoeks- en publicatiewerk staat het thema 'onderwijs' steeds centraal, gerelateerd aan de denkkaders over maatschappelijke kwetsbaarheid, algemene preventie en herstelgericht werken.
-
7. **Jezelf verbinden aan de wereld, vandaag & morgen**
Stijn Dhert
- Het Unesco Associated Schools Project Network (ASPnet) is het grootste internationale scholennetwerk. Opgericht in 1953 verbindt het onderwijsinstellingen van over de hele wereld met elkaar rond een gezamenlijk doel: vrede bouwen in
- Stijn Dhert is als praktijkassistent verbonden aan de KU Leuven. Met een aantal onderwijsondernemers richtte hij het Mysterie van Onderwijs op. Bij Schoolmakers & SRLD werkt hij aan innovaties en transformaties rond samen leren & werken in het onderwijs & daarbuiten;

de hoofden en harten van kleuters, kinderen en jongeren. Samen werken meer dan 10.000 scholen in meer dan 180 landen aan kwaliteitsvol onderwijs voor het realiseren van internationale verbondenheid, verdraagzaamheid en solidariteit. Tijdens deze workshop verkennen we de Agenda 2030 en de werking van het ASPnet. We gaan met elkaar in gesprek over de ambities van de agenda en het netwerk en linken deze aan de eigen (onderwijs)agenda en de eigen professionele en persoonlijke doelstellingen.

de SDG's zijn daarbij richtingwijzers. Stijn werkt mee aan Samen Onderwijs Maken (SOM) Leuven. Hij is lid van de Vlaamse Unesco Commissie & coördinator van het Vlaamse Unesco-scholennetwerk (ASPnet).

---

8. **Karrewiet, nieuws op kindermaat**

Katrien Van der Slycken

Op welke manier komt het nieuws van de dag terecht bij de jongsten?
Katrien Van der Slycken heeft het in deze lezing over het belang van nieuws voor kinderen. Hoe gebeurt de nieuwsselectie? Wat zijn de do's en don't's wanneer je nieuws voor kinderen en tieners maakt? Hoe zorgt de redactie ervoor dat zij wel geïnformeerd zijn, maar niet bang worden van al dat nieuws?
De antwoorden op deze vragen deelt Katrien Van der Slycken graag met jullie.

Katrien Van der Slycken is voormalig eindredacteur bij Karrewiet en nu chef van de JONGredactie van vrt NWS. Haar redactie, met vrt-nieuwsjournalisten en – redacteurs, produceert dagelijks Karrewiet en MNM NWS en maakt wekelijks de KLAAR-filmpjes over actuele thema's voor het Archief voor Onderwijs.

---

9. **Onderwijsongelijkheid bestrijden – chapter two**

Assia Ben Ahmed & Nadia El Marnissi (PEP!)

Slechte schoolprestaties zijn niet altijd verbonden aan het leervermogen en de competenties van leerlingen. Andere factoren zoals een moeilijke thuissituatie, het gebrek aan middelen en ondersteuning hebben een grotere impact dan men denkt. Het rolmodelcoachingsproject toonde aan dat jongeren omwille van verscheidene redenen nood hadden aan een coach. 130 coaches engageerden zich om 150 jongeren doorheen het schooljaar te begeleiden.

PEP! is een non-profitorganisatie die via rolmodellen, sensibilisering en coaching kansengroepen op de juiste plaats in het onderwijs wil krijgen. De organisatie is door de Koning Boudewijn Stichting als laureaat onderwijsvernieuwer geselecteerd. Voor wie hen miste tijdens From Global Citizen to Global Teacher #2, is er nu een herkansing.
Exact een jaar geleden vond het lanceringsfeest van PEP! in De Roma in Borgerhout plaats. De non-profit slaagde erin om een duizendtal mensen te mobiliseren op een maandagavond waar verschillende rolmodellen

De bottom-up wijze die het team gebruikt om jongeren op de juiste plaats in het onderwijs te krijgen, heeft zijn vruchten zeker afgeworpen! Tijdens de interactieve workshop doen ze hun visie, doelstellingen, projecten, verwezenlijkingen en verdere ambities uit de doeken.

onderwijsongelijkheid aankaartten. In het bijzijn van minister van Onderwijs, Hilde Crevits, werden de verschillende projecten van PEP! voorgesteld met maar één doel: kansjongeren op de juiste plaats in het onderwijs krijgen.

10. **Literatuurworkshop voor haters 'Het leven is meer maandagochtend dan zaterdagavond'**

Helena Bijmens & Tobias Frenssen

Lees je niet graag of werk je met kinderen of jongeren die niet graag lezen? Word je geprikkeld door bovenstaand citaat van de schrijver Godfried Bomans? Wil je weten wat EMINEM, Jay-Z en Shakespeare gemeen hebben?

Tijdens deze workshop gaan we aan de slag met actieve en minder alledaagse vormen van literatuurbeleving. We ontdekken verschillende manieren om creatief met woorden en teksten om te gaan.

We lezen, praten, roepen en schrijven samen. Er zit een verteller in ieder van ons!

We gaan experimenteren met allerlei manieren om kinderen en jongeren zin te geven in boeken, gedichten, strips, teksten ... We willen (toekomstige) leraars en socioculturele werkers enkele handvaten geven om kinderen en jongeren die zich niet direct aangesproken voelen door literatuur, bij cultuurbeleving te betrekken.

Deze workshop kwam tot stand dankzij het SILO-project, gesubsidieerd door het Creative Europe-programma van de Europese Commissie. SILO staat voor 'Socially Inclusive Literature Operations' en wil de afstand tussen elite en alledaagse cultuurbeleving overbruggen. SILO wil Europese literatuur voor iedereen toegankelijk maken, op een participatieve manier, in het bijzonder voor mensen die niet zo snel in contact komen met literatuur of zich in een kwetsbare context bevinden.

Meer informatie over SILO: <http://www.silops.eu/>

Mede gefinancierd door het programma Creatief Europa van de Europese Unie

11. **Wat als ouders echt in de groei van hun kind geloven?**

Ilse Aerden

De tandem tussen leerkracht en ouders is één van de sterkste elementen in de groei van kinderen. Elke leerkracht weet dat, maar hoe werk je hieraan? Hoe investeer je hierin?

We starten met enkele basisprincipes en bespreken enkele concrete verhalen. We staan stil bij onze verwachtingen ten aanzien van ouders en

Ilse Aerden is docent in de banaba Zorg en Remediërend Leren en eveneens in het postgraduaat Ervaringsgerichte Zorg in de Kleuterschool aan hogeschool UC Leuven-Limburg.

verkennen hoe je samen met hen kan kijken naar de mogelijkheden van hun kind.

---

12. **Onderwijs op maat van kwetsbare mama's**

Myriam Wauters

Het project 'Kwetsbare mama's' richt leuke workshops in met de bedoeling om met de deelnemers te werken aan hun persoonlijke ontwikkeling, veerkracht, eigenwaarde en zo hun maatschappelijke participatie te vergroten. Maar hoe leer je iemand iets bij die de taal niet machtig is en die je maar twee uur per week ziet? Hoe geef je personen terug de goesting om te leren, na een parcours van falen op school? Hoe hou je je staande als lesgever in een steeds wisselende groep? Tijdens deze workshop krijg je een inblik op onze visie en methodiek rond leren. We belichten de successen, maar ook de mislukkingen.

Myriam Wauters is verantwoordelijke kansengroepen voor de Praktische School (Femma). Via het project 'Kwetsbare mama's' brengt de Praktische School sociaal-cultureel volwassenwerk bij de vrouwen die de gewone sociaal-culturele verenigingen niet bereiken. Het project startte in 2016 en twee jaar later geven ze jaarlijks 450 workshops bij vrouwen die in asielcentra, gevangenissen, woonwagenvelden, buurthuizen ... verblijven en verenigingen waar armen het woord nemen.

Meer informatie vind je op www.depraktischeschool.be.

---

13. **Onderwijsopbouwwerk en school samen aan de slag rond ouderbetrokkenheid**

Diane Bielen & Diane Lemmens

De zorgverantwoordelijke van Basisschool Sint-Michiel in Leopoldsburg en de onderwijsopbouwwerker vertellen hoe zij samen ouderbetrokkenheid in de school vorm geven. Door versterkend en verbindend te werken naar kwetsbare ouders, de school en de lokale gemeenschap, versterken we niet alleen de kerntaak van de leerkrachten, maar vergroten we ook de ontwikkelingskansen van leerlingen en de betrokkenheid van de gezinnen. In Leopoldsburg heeft de synergie die ontstaan is door de samenwerking tussen onderwijsopbouwwerk en schoolteam een heel proces voor de school en haar team op gang gebracht. In deze workshop wordt op dat proces ingegaan: hoe zijn ze van start gegaan? Wie is betrokken en welke partnerschappen zijn er mogelijk? Wat zijn de uitdagingen? Wat is de meerwaarde?

RIMO Samenlevingsopbouw (www.rimo.be) brengt kwetsbare mensen samen en werkt met hen aan oplossingen voor de collectieve problemen die ze ervaren.

Ze brengen groepen van kwetsbare mensen samen en maken ze sterker. Wat mensen zelf weten en kunnen vormt het vertrekpunt. Ze stimuleren hen bovendien om problemen zelf aan te pakken en ondersteunen hen daarin. Ze geven ten slotte ook signalen aan het beleid en gaan in dialoog met de bevoegde instanties.

14. **Wereldburgerschapseducatie: hoe pakken we dat aan in teamverband?**
Bieze Van Wassenhove (Kleur Bekennen)
- Een school met een sterke inzet op wereldburgerschapseducatie begint aan een dynamische en dus avontuurlijke 'wereldreis'. Een reisroute staat nooit helemaal vast en een schoolteam staat voor de uitdaging om WBE een duurzame plaats te geven op school. De 'Reisbrochure' van Kleur Bekennen is een ideale reisgids om dit avontuur gefocust en geïnspireerd tot een goed einde te brengen. In deze workshop gaan de deelnemers aan de hand van 'WBE-reistips' in gesprek om te reflecteren rond hefboomen en drempels om wereldburgerschap te implementeren in de dagelijkse schoolwerking.
- Kleur Bekennen gidst leerkrachten doorheen het diverse aanbod van wereldburgerschapseducatie en ondersteunt hen om hiermee op een kwaliteitsvolle manier aan de slag te gaan. Bij Kleur Bekennen kan je onder meer terecht voor: inhoudelijke en financiële ondersteuning voor jouw wereldburgerschapsinitiatief op school via de jaarlijkse projectoproep, advies en nascholingen op maat, unieke leertrajecten en gratis ontlenen van educatief materiaal.
- Bieze Van Wassenhove is medewerker bij Kleur Bekennen Brussel.
-
15. **This is not a game**
Michèle Dexters
- In deze workshop ontdek je het spel 'This is not a game' door je in te leven in het verhaal van een vluchteling. Heel concreet zijn er 14 vluchtelingen, die leefden tussen de middeleeuwen en het heden. Zij brengen hun waargebeurde verhaal over hun tocht naar en uit ons land. De deelnemers verkennen via verhaalkaarten en doe-opdrachten het parcours van deze vluchtelingen. Zo krijgen kinderen, jongeren en volwassenen inzicht in wat vluchten is, maken ze kennis met enkele basisbegrippen en ontdekken ze spelenderwijs de impact van vluchten.
- 'This is not a game' is een bordspel dat je met je leerlingen van het derde graad van het basisonderwijs en alle graden van het secundair onderwijs kan spelen. Michèle Dexters is docent in de lerarenopleidingen kleuter- en lager onderwijs van UC Leuven-Limburg en lid van het team Move Across Borders.
-
16. **Armoede gekaderd**
Coroline van Wijngaarden (Studio Globo)
- De statistieken van kinderarmoede in België vertellen dat er ook in jouw klas kinderen zullen zitten die in armoede leven. Toch is dat niet altijd geweten en blijft armoede vaak achter muren verborgen. Deze workshop biedt kaders om armoede te zien. We maken een armoedeweb. Dat
- Studio Globo is een NGO voor ontwikkelingssamenwerking, gespecialiseerd in ontwikkelingseducatie. De wereld ontdekken, positief leren omgaan met diversiteit, betrokken raken bij mensen en milieu en meebouwen aan een duurzame en solidaire wereld zijn hierbij de voornaamste pijlers.

geeft inzicht in de complexiteit van het armoedegegeven. Naast de zichtbare kant van armoede is er evenzeer een gekwetste binnenkant. We confronteren jou met de kloof van wederzijds onbegrip die er is tussen wie arm is en wie niet arm is.

Die pijlers geeft Studio Globo vorm via een gevarieerd vormingsaanbod voor zowel kleuter-, lager, secundair als hoger onderwijs. De leerkrachten zijn hierbij belangrijke partners. Studio Globo biedt dan ook uitgebreide nascholing aan.

---

17. **In de buitenbaan**

Inge Koekelkoren (Welzijnszorg)

'In de buitenbaan' is een speelse en belevende vertaling van de nieuwe campagne van Samen Tegen Armoede: '1 op 5 loopt school in de buitenbaan'. Het bevat een handleiding met methodieken, afsluiters en leuke weetjes voor leerkrachten. Er werd ook een werkboekje met extra opdrachten voor de leerlingen van boven- en onderbouw ontworpen en een cd met het jaarlijks themalied. Een medewerker van Welzijnszorg zal tijdens de workshop de materialen voor het kleuter- en lager onderwijs voorstellen.

Welzijnszorg wil wegen op het beleid. Armoede moeten we structureel bestrijden. Ze informeren politici en beleidsmakers over de armoedeproblematiek in ons land. Met concrete beleidsvoorstellen geven ze hen inspiratie of zetten ze hen onder druk om een echt armoedebeleid in te voeren op alle niveaus. Daarnaast zetten ze in op armoede bestrijden. Dit vraagt verandering in kijken, denken en omgaan met armoede en mensen in armoede. Welzijnszorg wil mensen, groepen en organisaties begeleiden in dit veranderingsproces.

---

18. **Via de verbondenheid met jezelf naar verbinding met de samenleving**

Zehra Yildirim

Wanneer voel je je met de samenleving verbonden? Om een bijdrage aan onze samenleving te leveren is een sterke context nodig, die toelaat om je eigenheid te behouden. In het kleurenpalet van de wereld vandaag zien we heel wat eigenheid. Verscheidenheid in meningen, cultuur, religie ... hebben elk hun eigen kleur en zorgen voor een boeiende mix. Met eigenwaarde als basis kunnen we vorm geven aan en deelnemen aan onze samenleving.

Zehra Yildirim werkt als diversiteitsmedewerker aan de UC Leuven-Limburg. Daarnaast is ze life coach bij Yadelim, groepspraktijk voor psychotherapie en coaching.

-
19. **Vijf kloven van armoede van binnenuit**
Odette Geelen
- Odette Geelen zal met haar verhaal de binnenkant van armoede laten zien en slaat een brug tussen verschillende perspectieven. Tijdens deze sessie maakt ze graag tijd en ruimte om op vragen en opmerkingen in te gaan.
- Odette Geelen is een opgeleide ervaringsdeskundige in kansarmoede en sociale uitsluiting. Met haar levensverhaal en haar talrijke ervaringen in verschillende contexten – zowel onderwijs en hulpverlening, als beleid en organisatie - weet zij mensen te raken en te inspireren. We zijn blij dat zij dit jaar opnieuw haar verhaal wil brengen.
-
20. **Verbinden: een schat aan vaardigheden**
Sarah Neyts
- In deze werkwinkel leer je concrete vaardigheden:
- het verwoorden van duidelijke verwachtingen & afspraken, het opstellen van leefregels
  - verbindend communiceren met o.a. actief luisteren, feedback geven, de geen-verlies-methode
  - herkennen van communicatiestops en leren welke invloed ze op je communicatiestijl en nabijheid tot de leerling hebben
  - (h)erkennen van je eigen referentiekader en welke invloed dat heeft op jouw communicatie
  - rekening houden met leefwereld en groeidomeinen
- Sarah Neyts is onderwijsbeleidsondersteuner binnen het Departement Onderwijs & Vorming van de Vlaamse overheid. Sinds de aanvang van schooljaar 2016-2017 is ze coördinator van het actieplan 'Samen tegen Schooluitval'. Ze studeerde in juni 2016 af als master in de bedrijfspsychologie en personeelsbeleid. Ze schreef het boek 'Schooluitval tegengaan. Binding als buffer tegen spijbelgedrag'.
-
21. **Van Gaza naar Genk**
*Reem & Emad
(Mind Changers/vzw AIF+)*
- Reem & Emad zijn samen met hun 2 kinderen vanuit de grootste openluchtgevangenis ter wereld gevlucht, namelijk Gaza. Na jaren van mekaar gescheiden te zijn geweest, zijn ze herenigd in Genk. Daar proberen ze samen de draad met vallen en opstaan terug op te pikken. Na hun uiteenzetting is er de mogelijkheid om vragen te stellen.
- Vzw AIF+ staat voor Actieve Interculturele Federatie+ en is een multiculturele vereniging, erkend door de Vlaamse Gemeenschap. Ze brengen Nederlandstalige sociaal-culturele verenigingen samen, waarbij leden van verschillende nationaliteiten zijn aangesloten. Bij 'Mind Changers' nemen nieuwkomers zelf het woord. Ze delen hun vluchtverhaal, beschrijven het leven dat ze hadden voor hun vlucht en vertellen hoe ze hun 'nieuw leven' hier bij ons ervaren. Het verhaal van Reem & Emad gaat deels in het Nederlands, deels in het Engels verteld worden.
-

22. **Coöperatief leren in de klas: hoe ga ik o.a. met de CLIM-methodiek van start?**

Jessie Vos & Hilde Kuijpers

Tijdens deze sessie leer je hoe je met coöperatieve taken efficiënt in de klas kan werken. Daarnaast krijg je als eerste een inkijk in de e-learningtool, ontwikkeld binnen het Europese Erasmus+-project Educulture. De tool bestaat uit twee modules die je meenemen in de principes van multiculturaliteit en een uitgebreide inleiding in het gebruik van de CLIM-methode bevatten.

Jessie Vos en Hilde Kuijpers zijn als lector aan de lerarenopleiding van UC Leuven-Limburg verbonden en werkten aan het Europees project Educulture mee. Samen met partners uit Polen, Zweden, Italië, Malta en Spanje werken ze aan een e-learningtool rond de CLIM-methode. Jessie en Hilde zijn lid van het team Move Across Borders.

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

24. **Onze school wereldwijs?!**

Kleur Bekennen Limburg

In deze workshop gaan we in op wat wereldburgerschap is. Hiervoor maken we gebruik van het metroplan. We bekijken hoe de vertaling naar verschillende vakken kan gemaakt worden.

Kleur Bekennen gidst leerkrachten doorheen het diverse aanbod van wereldburgerschapeducatie en ondersteunt hen om hiermee op een kwaliteitsvolle manier aan de slag te gaan. Bij Kleur Bekennen kan je onder meer terecht voor: inhoudelijke en financiële ondersteuning voor jouw wereldburgerschaftsinitiatief op school via de jaarlijkse projectoproep, advies en nascholingen op maat, unieke leertrajecten en gratis ontlenen van educatief materiaal.

25. **Educatief aanbod om in de klas met wereldburgerschap aan de slag te gaan**

Kleur Bekennen Limburg

Tijdens deze workshop wordt gewerkt met de koffer vol materialen van het PLEC (Educatief Centrum). Ook het begeleid aanbod van KlasCement wordt getoond en besproken.

Kleur Bekennen gidst leerkrachten doorheen het diverse aanbod van wereldburgerschafteducatie en ondersteunt hen om hiermee op een kwaliteitsvolle manier aan de slag te gaan. Bij Kleur Bekennen kan je onder meer terecht voor: inhoudelijke en financiële ondersteuning voor jouw wereldburgerschaftsinitiatief op school via de jaarlijkse projectoproep, advies en nascholingen op maat, unieke leertrajecten en gratis ontlenen van educatief materiaal.

26. **Verbindend en uniek werken met differentiatie in het vooruitzicht**
Mieke Creemers
- Ieder kind is uniek. Onderwijs hoort daarom ook uniek te zijn. Hoe daag je elk afzonderlijk kind uit zonder het overzicht te verliezen? Concreet materiaal, een praktische uitwerking, doe-opdrachten ... zetten de leerkracht van nu in beweging.
- Mieke Creemers is leerkracht lager onderwijs in basisschool De Griffel in Eisden-Maasmechelen en als praktijklector aan de lerarenopleiding lager onderwijs van UC Leuven-Limburg in Hasselt verbonden. Zij vertelt vanuit haar eigen praktijk.
-
27. **(Over)leven in Rwanda: een zelf ontwikkeld spel voor jongeren en volwassenen**
Jana Snoeks en Bert Massa
- De wereld die we willen nalaten aan onze kinderen is er één die evenwichtig en duurzaam is en aan elk individu alle mogelijke kansen tot ontplooiing biedt. Een duurzame wereld met gelijke kansen kan maar gerealiseerd worden wanneer ook de solidariteit tussen mensen en volkeren groeit, wanneer er wederzijds begrip is en vooroordelen en clichés worden afgebouwd. Daarom is het belangrijk dat we hier, in Vlaanderen, aan een groter draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking bouwen.
- Voor haar uitgroei stage trok Jana Snoeks naar het Zuiden, meer bepaald naar Rwanda. Ze schakelde zich in een project in dat als doel heeft een vruchtbare wisselwerking tussen de onderwijsrealiteit in het Zuiden en die in Vlaanderen mogelijk te maken. Door kennis van elkaar, door dialoog, door een betere beeldvorming kan er waardering voor de verschillen en gelijkenissen ontstaan. Jana werkte vooral mee aan het programma dat uitgaat van de raakpunten die wij hebben met Rwanda als het gaat over gelijke onderwijskansen.
- Vanuit de opgedane ervaringen werd het spel '(Over)leven in Rwanda' ontwikkeld. Dat spel draagt bij tot de vorming van kritische en geëngageerde
- Jana Snoeks studeerde in juni 2018 af als leerkracht lager onderwijs UCLL, campus Oude Luikerbaan. Gedurende het laatste semester van haar opleiding BaLO verbleef ze in Rwanda voor haar uitgroei stage. Ze werkte in Rwanda samen met een student BaLO van de Hogeschool Gent. Andere partner voor deze stage was VVOB vzw, De Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand. VVOB schreef over stage-opdracht van Jana en Dries het volgende:
Ms Jana Snoeks and Mr Dries Verclyte, two college students from Belgium, stayed in Rwanda from February to May for an internship with VVOB. They taught maths in upper primary, in line with VVOB's current programme in the country. The knowledge and practice they shared with the (head) teachers in schools contributes to the government's campaign on enhancing the awareness of quality education.
- Bert Massa is lector pedagogische wetenschappen bij de lerarenopleiding lager onderwijs van UC Leuven-Limburg (campus Oude Luikerbaan) en was als begeleider betrokken bij de eindstage van Jana.

wereldburgers. De SDG's werden als kader gebruikt voor het ontwerpen van het spel. Tijdens de workshop wordt in dialoog gegaan over het spel en de doelstellingen die ermee nagestreefd worden. Vooral de opgedane ervaringen van Jana met het (school)leven in Rwanda zullen aan bod komen. Het ruimere kader van de Zuid-stages van UC Leuven-Limburg lerarenopleiding lager onderwijs wordt toegelicht.

---

28. **Gelijke leerkansen dankzij een krachtige leeromgeving**

Bert Leekens

Wanneer het woord kansarmoede valt, denkt men onmiddellijk aan het financiële aspect. Kansarmoede is echter ruimer dan dat en om in het onderwijs aan alle leerlingen tegemoet te komen, spreken we daarom beter over gelijke leerkansen. Tijdens deze workshop zoek je samen met Bert uit hoe een krachtige leeromgeving en meer specifiek de rol die je daarin als leerkracht opneemt, tot gelijke leerkansen kan leiden voor elk kind in je klas en bij uitbreiding in de hele school. We hebben het zo o.a. over klasopstellingen en projectmatig werken. Het is een interactieve sessie, waarin jouw actieve input gewaardeerd zal worden.

Bert Leekens studeerde in juni 2018 als leerkracht lager onderwijs af en is op dit moment o.a. in het 6^e leerjaar aan het werk. Hij voerde een actieonderzoek over gelijke leerkansen en de rol die elke leraar daarin kan opnemen, heel concreet in zijn eigen klas.